## EXPUNERE DE MOTIVE

**pentru modificarea art. 82[1] din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției**

### 1. Descrierea situației actuale

Articolul 82[1] din Legea nr. 161/2003 reglementează condițiile în care deputații și senatorii pot exercita, pe durata mandatului parlamentar, profesia de avocat.

Anterior modificărilor aduse prin Legea nr. 180/2026, dispozițiile art. 82[1] instituiau o serie de limitări privind:

- pledarea în cauzele soluționate de judecătorii și tribunale;
- acordarea asistenței juridice la parchetele de pe lângă aceste instanțe;
- acordarea asistenței juridice și reprezentarea în anumite categorii de cauze penale;
- pledarea în cauze civile sau comerciale împotriva statului român, a autorităților și instituțiilor publice și a unor entități economice controlate de stat;
- pledarea în procese intentate statului român în fața instanțelor internaționale.

Prin Legea nr. 180/2026, sfera acestor interdicții a fost restrânsă substanțial. În prezent, interdicțiile speciale în materie penală privesc numai infracțiunile contra securității naționale și infracțiunile de genocid, contra umanității și de război. De asemenea, a fost menținută interdicția de a pleda în procese intentate statului român în fața instanțelor internaționale.

În consecință, reglementarea în vigoare nu mai interzice parlamentarilor care exercită profesia de avocat să pledeze în fața judecătoriilor și tribunalelor, să desfășoare activități profesionale în majoritatea cauzelor penale anterior exceptate ori să acorde consultanță, asistență și reprezentare în litigii interne împotriva statului sau a altor entități publice.

### 2. Necesitatea intervenției legislative

Exercitarea concomitentă a mandatului parlamentar și a profesiei de avocat poate genera situații în care prestigiul funcției publice, accesul la informații,

relațiile instituționale și autoritatea asociată mandatului parlamentar pot fi percepute ca fiind utilizate în promovarea unor interese private.

O asemenea percepție poate afecta încrederea publică în imparțialitatea exercitării mandatului și poate genera suspiciuni privind existența unor conflicte între obligațiile parlamentarului față de interesul public și obligațiile profesionale asumate față de client.

Acest risc este mai ridicat în cauzele care privesc infracțiuni grave, precum corupția, traficul de droguri, traficul de persoane, spălarea banilor, infracțiunile contra înfăptuirii justiției ori securității naționale, precum și cele care presupun susținerea unor pretenții contrare intereselor statului român, autorităților și instituțiilor publice sau entităților controlate de stat.

În cazul litigiilor împotriva statului, limitarea exclusivă a activității de pledare nu acoperă toate modalitățile prin care un avocat poate contribui la inițierea și susținerea unei cauze. Pregătirea litigiului poate include acordarea de consultații juridice, elaborarea strategiei procesuale, redactarea opiniilor juridice, notificărilor, cererilor și acțiunilor, precum și reprezentarea în fața instanțelor sau a altor organe jurisdicționale.

Din acest motiv, este necesar ca interdicția să privească atât reprezentarea și pledarea, cât și activitățile de consultanță și pregătire juridică a litigiilor îndreptate împotriva statului sau a entităților publice.

**3. Obiectivele proiectului**

Prezenta inițiativă legislativă urmărește:

- reintroducerea limitărilor aplicabile parlamentarilor-avocați anterior adoptării Legii nr. 180/2026;
- protejarea independenței și prestigiului mandatului parlamentar;
- delimitarea clară între exercitarea demnității publice și promovarea intereselor private ale unor clienți;
- reglementarea expresă a interdicției de a acorda consultanță, asistență sau reprezentare împotriva statului și a entităților publice;

**4. Soluțiile legislative propuse**

Proiectul propune modificarea integrală a art. $82^1$ din Legea nr. 161/2003.

În primul rând, se reintroduce interdicția deputatului sau senatorului care exercită profesia de avocat de a pleda în cauzele soluționate de judecătorii sau tribunale și de a acorda asistență juridică ori reprezentare la parchetele de pe lângă aceste instanțe.

În al doilea rând, se reintroduc interdicțiile privind acordarea de consultații juridice, asistență juridică și reprezentare în fața organelor de urmărire penală sau a instanțelor judecătorești în cauzele referitoare la:

- infracțiunile de corupție și infracțiunile asimilate acestora;
- infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene;
- infracțiunile privind traficul și consumul ilicit de droguri;
- infracțiunile de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile;
- infracțiunea de spălare a banilor;
- infracțiunile contra securității naționale;
- infracțiunile contra înfăptuirii justiției;
- infracțiunile de genocid, contra umanității și de război.

Trimiterea referitoare la infracțiunea de spălare a banilor este actualizată prin raportare la art. 49 din Legea nr. 129/2019, act normativ care reglementează în prezent această infracțiune.

În al treilea rând, proiectul instituie o interdicție expresă privind desfășurarea activităților juridice îndreptate împotriva:

- statului român;
- autorităților și instituțiilor publice;
- regiilor autonome;
- companiilor și societăților naționale;
- societăților la care statul sau o unitate administrativ-teritorială deține, direct ori indirect, o participație majoritară.

Interdicția acoperă atât reprezentarea în cadrul unui litigiu, cât și activitățile pregătitoare, precum acordarea consultațiilor juridice și redactarea opiniilor juridice, notificărilor, cererilor, acțiunilor sau a altor acte juridice prin care sunt inițiate, pregătite ori susținute pretenții împotriva entităților respective.

De asemenea, interdicția se aplică reprezentării în fața instanțelor judecătorești naționale, instanțelor arbitrale și a altor organe cu activitate jurisdicțională. În plan internațional, aceasta acoperă consultațiile juridice, asistența și reprezentarea în fața instanțelor internaționale, tribunalelor arbitrale internaționale și a altor organe internaționale cu activitate jurisdicțională.

În al patrulea rând, proiectul păstrează excepția aplicabilă cauzelor în care parlamentarul-avocat este el însuși parte în proces sau acordă asistență ori reprezentare soțului sau rudelor până la gradul al IV-lea inclusiv.

**5. Efectele urmărite**

Prin adoptarea proiectului se urmărește consolidarea garanțiilor de integritate aplicabile deputaților și senatorilor care exercită profesia de avocat.

Principalele efecte preconizate sunt:

- diminuarea riscului de conflict între interesul public și interesele private ale clienților;
- împiedicarea implicării parlamentarilor-avocați în pregătirea și susținerea litigiilor împotriva statului;
- consolidarea încrederii publice în independența și imparțialitatea exercitării mandatului parlamentar;
- asigurarea unei delimitări mai clare între mandatul parlamentar și activitatea profesională privată;
- actualizarea și clarificarea cadrului normativ aplicabil.

**Inițiatori:**

**Alexandru-Paul Dimitriu, deputat USR**

**Lista susținătorilor pentru modificarea art. 82[1] din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției**

| NR. | DEPUTAT/SENATOR | SEMNĂTURĂ | PARTID |
|---|---|---|---|
| | ALIN STOICA | | USR |
| | MURARIU OANA | | USR |
| | PLUSAR ANDREI GEORGE | | USR |
| | Radu Mihaiu | | USR |
| | Morussi George | | USR |
| | Paraschivescu Ovidiu | | USR |
| | BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN | | USR |
| | DIANA BUZOIANU | | USR |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

# TABEL DE CORESPONDENȚĂ

## Art. 82^1 din Legea nr. 161/2003

*Reglementarea actuală este forma în vigoare începând cu 31 august 2026, rezultată din Legea nr. 180/2026.*

| Nr. crt. | REGLEMENTAREA ACTUALĂ | PROPUNEREA LEGISLATIVĂ |
|---|---|---|
| 1 | **Nu există o dispoziţie corespondentă în forma actuală a art. 82^1 privind interdicţia generală de a pleda în cauzele soluţionate de judecătorii sau tribunale şi de a acorda asistenţă juridică ori reprezentare la parchetele de pe lângă aceste instanţe.** | **Art. 82^1 alin. (1)**<br>Deputatul sau senatorul care, pe durata exercitării mandatului de parlamentar, exercită şi profesia de avocat nu poate pleda în faţa judecătoriilor sau tribunalelor şi nu poate acorda asistenţă juridică ori asigura reprezentarea la parchetele de pe lângă aceste instanţe. |
| 2 | **Art. 82^1 alin. (1)**<br>Deputatul sau senatorul care exercită şi profesia de avocat nu poate acorda asistenţă juridică suspecţilor ori inculpaţilor şi nici nu îi poate asista sau reprezenta în instanţe în cauzele penale privind:<br>a) infracţiunile contra securităţii naţionale, prevăzute la art. 394-410 şi art. 412 din Codul penal, precum şi cele prevăzute de Legea nr. 51/1991 privind siguranţa naţională a României, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;<br>b) infracţiunile de genocid, contra umanităţii şi de război, prevăzute la art. 438-445 din Codul penal. | **Art. 82^1 alin. (2)**<br>Deputatul sau senatorul prevăzut la alin. (1) nu poate acorda consultaţii ori asistenţă juridică şi nu poate asista sau reprezenta suspecţi ori inculpaţi, în faţa organelor de urmărire penală sau a instanţelor judecătoreşti, în cauzele penale privind:<br>a) infracţiunile de corupţie, infracţiunile asimilate infracţiunilor de corupţie, precum şi infracţiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, prevăzute de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea şi sancţionarea faptelor de corupţie, cu modificările şi completările ulterioare;<br>b) infracţiunile prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea şi combaterea traficului şi consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;<br>c) infracţiunile de trafic şi exploatare a persoanelor vulnerabile, prevăzute la art. 209-217 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările şi completările ulterioare;<br>d) infracţiunea de spălare a banilor, prevăzută la art. 49 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea şi combaterea spălării banilor şi finanţării terorismului, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative, cu modificările şi completările ulterioare;<br>e) infracţiunile contra securităţii naţionale, prevăzute la art. 394-410 şi art. 412 din Legea nr. 286/2009, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi infracţiunile prevăzute de Legea nr. 51/1991 privind securitatea naţională a României, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;<br>f) infracţiunile contra înfăptuirii justiţiei, prevăzute la art. 266-288 din Legea nr. 286/2009, cu modificările şi completările ulterioare;<br>g) infracţiunile de genocid, contra umanităţii şi de război, prevăzute la art. 438-445 din Legea nr. 286/2009, cu modificările şi completările ulterioare. |
| 3 | **Art. 82^1 alin. (2)**<br>Deputatul sau senatorul care exercită şi profesia de avocat nu poate să pledeze în procese intentate statului român, în faţa instanţelor internaţionale. | **Art. 82^1 alin. (3)**<br>Deputatul sau senatorul prevăzut la alin. (1) nu poate acorda consultaţii ori asistenţă juridică, nu poate asigura reprezentarea şi nu poate redacta acte juridice pentru o persoană fizică sau juridică, în legătură cu:<br>a) un litigiu sau o procedură jurisdicţională, în curs ori preconizată, desfăşurată în România, în care persoana beneficiară şi statul român, o autoritate sau instituţie publică, o regie autonomă, o |

| Nr. crt. | REGLEMENTAREA ACTUALĂ | PROPUNEREA LEGISLATIVĂ |
|---|---|---|
| | | companie naţională, o societate naţională ori o societate la care statul sau o unitate administrativ-teritorială deţine, direct sau indirect, majoritatea capitalului social ori a drepturilor de vot se află sau urmează să se afle pe poziţii procesuale adverse;<br>b) un litigiu sau o procedură jurisdicţională, în curs ori preconizată, desfăşurată în faţa unei instanţe internaţionale, a unui tribunal arbitral internaţional ori a altui organ internaţional cu activitate jurisdicţională, în care persoana beneficiară şi statul român se află sau urmează să se afle pe poziţii procesuale adverse. |
| 4 | **Art. 82^1 alin. (3)**<br>Prevederile alin. (1) şi (2) nu se aplică în cauzele în care avocatul este parte în proces sau acordă asistenţă ori reprezentare soţului sau rudelor până la gradul al IV-lea inclusiv. | **Art. 82^1 alin. (4)**<br>Interdicţiile prevăzute la alin. (1)-(3) nu se aplică activităţilor şi cauzelor în care avocatul îşi apără propriile drepturi sau interese ori acordă consultaţii, asistenţă juridică sau reprezentare soţului ori rudelor până la gradul al IV-lea inclusiv. |
| 5 | **Nu există o dispoziţie corespondentă în forma actuală** | **Art. II. -** (1) Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.<br>(2) Deputaţii şi senatorii care, la data publicării prezentei legi, desfăşoară activităţi ce intră sub incidenţa art. 82[1] din Legea nr. 161/2003, astfel cum a fost modificat prin prezenta lege, au obligaţia ca, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, să înceteze activitatea incompatibilă şi să ia măsurile necesare pentru substituirea lor în mandatele profesionale aflate în curs, cu respectarea drepturilor şi intereselor legitime ale clienţilor. |